

264

Húsz évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a Népstadion. Egy állóhelyjegy büszke tulajdonosaként én is ott szorongtam a hatalmas arénában. Bilétám felmutatása után színes szemellenzőt kaptam, amelyet néhány szurkolótársam célzatosan tartott, mármint hogy csak ilyesmivel lehet nézni az eseményeket.

A magyar—norvég atlétikai viadal befejező számai után következett a műsor attrakciója, a Bp. Honvéd—Spartak Moszkva futballmérkőzés. A magyar aranylábúak kilencven perc alatt megcáfolták néhány állóhelyi szurkoló szkeptikus vélekedését, miszerint a találkozóan túlságosan udvarias házigazdák lesznek: kielezteszt küzdelemben 3:2-re nyertek. Túl a győzelem magas sportértékén még egy esemény is figyelmet keltett: a rangos találkozó után egy ügyes baloldali labdakergető a száguldó órnagy rangot kapta rajongóitól, amit ezután több mint három évig büszkén viselt is. Aztán (mivel akkoriban még nem találták fel a kocogást, viszont volt tömegsport) az öltözőbe száguldottak a játékosok, hogy helyet adjanak az impozáns, méreteiben is hatalmas tornaünnepély résztvevőinek.

Lassan bandukoltam ki a stadionból és körbepillantottam: lenyűgöző látvány volt a tribünök monumentális vonala, a vörös sálakkal övezett üde zöld gyepszőnyeg, a nagy karéjnak nevezett felső lelátó, ami egyébként óhatatlanul a befejezetlenség érzetét keltette bennem. Mégsem nyugtalanodtam, hogy ha elkezdünk valamit, akkor azt be is kellene fejezni, mert a megnyitás előtt

A HÚSZÉVES STADION

már több ezerszer hallottam: a pályát tovább építik, hiszen sportnagyhatalom vagyunk. Érdekes módon később a tervekészítők józanabbak lettek, maradt minden a régiben, már ami a pályát illeti. Mindez azért jutott most az eszembe, mert olvastam egy kiemutatásban, hogy az idel magyar atlétikai bajnokság ezerhétszáz fizető néző előtt pergett le.

A kis Kovács és Kuc

Persze erről nem a pálya, vagy ahogyan ma mondják ízesen, szépen, nem a sportlétesítmény tehet. A pályát egyébként 1948 nyarán kezdték építeni. Ekkor zajlott le az első kapavágásnak nevezett esemény, mindenestre a megszokottól alaposan eltérő módon: Hegyi Gyula, a magyar sportmozgalom jelenlegi nagy öregje, lapátal derekasan megpakolt néhány talicskát, s ezzel kezdetét vette a gigászi építkezés az egykori

lőversenyter huzonhét hektárnyi területén. Az építők következőjében három évvel a megnyitás előtt már ápolhatták a pályamunkások a gyepszőnyeget, ami legalább olyan híres lett, mint később a salakpálya.

Igaz, akkor voltak híres atléták is. Például a „kis Kovács”, a pöttyömnyi csodafutó, aki (a sport-

zsargon szerint) minden idők legizgalmasabb ötezres versenyén, nyolcvanezer néző előtt legyőzte Kucot, a később elképesztő teljesítményeket felmutató olimpiai bajnokot. A nemes ellenfél egyébként arról volt híres, hogy divatban is megelőzte korát: már 1953 őszén trapéz nadrágban járt, mivel civil foglalkozását tekintve tengerész volt. Nagy versenyző volt Iharos Sándor is, 1955-ben például hat világrekordot mondhatott magának; Rózsavölgyi István, Garay Sándor, Jeszenszky László, Csermák József, Klics Ferenc és Németh Imre, a stadion máig is első igazgatója, akinek már a megnyitás után állandóan főtt a feje, hogyan helyezzen el háromszáz ezer embert nyolcvanezer helyen.

Akkoriban ugyanis még programnak számított meccsre járni. Bár az is igaz, hogy más program alig akadt; akinek szerencséje volt, és jegyhez jutott, sohasem csalódott. Mint például 1954 májusában; ekkor a magyar labdarúgók az angolokat fogadták az emlékezetes 6:3 revánsmérkőzésén. Zavaros csatornák igénybevétele révén ismét jegyhez jutottam, ekkor már ülőhelyhez, ami távol volt a küzdőtértől, és szomszédaim bizony nem a sport szeretetétől áthatva küzdötték be magukat a tribünre. A mellettem ülők a sikkból kilátogatók kategóriájába tartozhattak, mert amikor a tizedik percben Lantos szabadrúgásból úgynevezett bombagóllal vezetést szerzett és mámo-

ros ünnep kezdődött az állóhelyen, többen érdeklődtek tőlem: „A magyarok a pirosak?” A piros mezések később még hatszor rezegették meg az elegánsan és feltűnően ügyetlenül védő Merrick kapus hálóját; a történeti hűség kedvéért felsorolom a góllövőket szigorú időrendben: Lantos, Puskás, Kocsis, Kocsis, Tóth, Hidegkuti, Broadis (becsületgól), Puskás. Az eredmény tehát 7:1 volt ide, hozzánk, mert ha nyert a csapat, akkor mi nyertünk, ha kikapott — mint például egy évvel ezután a világbajnokságon —, akkor vereséget szenvedtek — ezek.

Schlosser és Albert

Volt ezen a pályán minden. 1955 őszén például 96 775 néző előtt, a századik magyar—osztrákon a legendásan görbe lábú Schlosser Imre kezdőrugása után 6:1-re nyertek a hazaiak a sógorok ellen, ugyanabban az évben a magyar kosárlabdázók az alkalmi pályán Európa-bajnokok lettek (a szurkolók szerint ezután a mai napig még a palánkot sem találták el). 1958-ban villanyvilágítást kapott a pálya, mert a nézők a fényt is igényelték már, rendeztek jégrevüt párizsi módra; pisztonozott és rekedten dalolt

Armstrong, káprázatosan táncolt a Mojszejev-együttes; fellépett a csak nálunk világhírű Vico Torriani, és pályára lépett (és még ma is ott álldogál) népi demokráciánk egyetlen császára, Albert Flórián. Rendeztek pompás küzdelemmel járó atlétikai Európa-bajnokságot, látványos Universiádét és színész—újságíró műsorokat, mert ez utóbbi az egyetlen olyan program, ami biztos hasznot hoz, s telt házat vonz.

Az utóbbi években a legkorszerűbb műanyaggal borították az atlétikai pályát (sajnos ettől sem lettek gyorsabbak a futók), hat tennisz-, négy kosárpálya készült el, felépült a Kisstadion, a Játékcsernák, az Olimpiai csernák, tucatnyi edzőpálya, tervezik a Kör-csernákat. Németh Imre szerint a Népstadion ma is Európa egyik legszebb, legmodernebb sportpályája, azaz ma már sportkombinátja. A „ma is”, valamint az „egyik” kifejezések azért jelzik, hogy máshol is vannak remekbe szabott pályák, de hát a hazai sportkedvelőknek természetesen a Népstadion a legkedvesebb, a legszebb, még pontosabban a Népstadion a pálya.

A húszéves jubileum ritka szép dátum egy pálya, bocsánat, sportkombinát életében, igazán idősemről lett volna a nagy alkalommal sportünnepélyt, nemzetközi viadalt rendezni. Például ismét meghívhatták volna a változatlanul nagy hírű Moszkvai Spartakot, hiszen most is van Kocsis a Bp. Honvédban. Persze lehet csendben is ünnepelni, s talán az is a nevezetes dátumhoz tartozik, hogy hozzálátnak a Népstadion felújításához, korszerűsítéséhez. A szurkolók örülnek a hírek és remélik, hasonló munkálatok kezdődnek a sportéletben is.

Szabó Ferenc